Dosarul nr. 3-1297/2025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

11 noiembrie 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecător **Gandrabur Marcel**
Grefier **Negru Elena**

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată de Societatea cu Răspundere Limitată ”Sniper Elite” împotriva Agenției Servicii Publice și Serviciului de Informații și Securitate cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 22 mai 2025 Societatea cu Răspundere Limitată ”Sniper Elite” a înaintat **acțiune de contencios administrativ** în contradictoriu cu Agenția Servicii Publice și Serviciul de Informații și Securitate, solicitând următoarele:

1. Anularea deciziei Agenției Servicii Publice prin care în temeiul art. 81 a fost suspendată procedura administrativă inițiată la cererea SRL ”Sniper Elite” pe un termen rezonabil, până la emiterea de către Serviciul de Informații și Securitate, a unui aviz potrivit procedurii exprese stabilite la pct. 158 al Anexei nr. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 24/2025.

2. Anularea deciziei cu privire la cererea prealabilă din 14 mai 2025 emisă de Agenția Servicii Publice;

3. Anularea deciziei Serviciului de Informații și Securitate în legătură cu necesitatea efectuării unor verificări complexe, prin care s-a solicitat Agenției Servicii Publice prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative și remiterea în adresa Serviciului a copiilor unor acte suplimentare prezentate anterior spre examinare Comisiei interdepartamentale de control asupra exportului, reexportului, importului și tranzitului de mărfuri strategice;

4. Anularea deciziei cu privire la cererea prealabilă emisă de Serviciul de Informații și Securitate;

5. Obligarea Agenției Servicii Publice la emiterea actului administrativ favorabil de admitere a cererii de înregistrare a SRL ”Sniper Elite”, conform cererii depuse;

6. Încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, la data de 20 martie 2025 SRL ”Sniper Elite” a depus la Agenția Servicii Publice cererea nr. 33/CIP privind eliberarea certificatului de înregistrare prealabilă pentru desfășurarea comerțului cu mărfuri strategice incluse în Lista produselor cu dublă utilizare și Lista produselor militare. Agenția Servicii Publice prin scrisoarea nr. 08/01-968 din 20 martie 2025 a solicitat prezentarea avizului Serviciului de Informații și Securitate pentru adoptarea deciziei privind înregistrarea solicitantului, urmând ca Serviciul de Informații și Securitate să emită aviz pozitiv sau negativ. La data de 01 aprilie 2025 Agenția Servicii Publice a recepționat scrisoarea Serviciului de Informații și Securitate cu nr. ***** care avea drept scop excluderea unor concordanțe ce ar putea deriva din subpct. 160.3 și subpct. 160.4 din Regulamentul privind procedura de control al comerțului cu mărfuri strategice (Anexa nr. 2) aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 24/2025, solicitând să fie prezentat cazier judiciar al reprezentantului împuternicit eliberat de către autoritățile române pe numele acestuia. La data de 07 aprilie 2025 ca urmare a prezentării de către SRL ”Sniper Elite” a actului solicitat, Agenția Servicii Publice prin scrisoarea nr. 05/01-1331 a prezentat Serviciului de Informații și Securitate copia de pe certificatul de cazier judiciar a dlui Ostalep Ion și a solicitat repetat prezentarea în termene proxime a avizului potrivit prevederilor pct. 156 și pct. 158 ale Anexei nr. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 24/2025. Prin scrisoarea nr. ***** din 23 aprilie 2025, Serviciul de Informații și Securitate în legătură cu necesitatea efectuării unor verificări complexe, a solicitat Agenției Servicii Publice prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative și remiterea în adresa Serviciului a copiilor unor acte suplimentare prezentate anterior spre examinare Comisiei interdepartamentale de control asupra exportului, reexportului, importului și tranzitului de mărfuri strategice. Agenția Servicii Publice prin înștiințarea nr. 59/33/CIP-02 din 23 aprilie 2025 în temeiul art. 81 a informat SRL ”Sniper Elite” în temeiul art. 81 din Codul administrativ despre suspendarea procedurii administrative pe un termen rezonabil, până la emiterea de către Serviciul de Informații și Securitate potrivit procedurii exprese stabilite la pct. 158 din Anexa nr. 2 al Hotărârii Guvernului nr. 24/2025. Prin răspunsul din 14 mai 2025 Agenția Servicii Publice a respins cererea ca fiind inadmisibilă din motiv că decizia privind suspendarea procedurii administrative nu constituie act administrativ. Consideră decizia Agenției Servicii Publice de suspendare a procedurii administrative pe un termen rezonabil neîntemeiată, și care urmează a fi anulată concomitent cu decizia Serviciului de Informații și Securitate prin care s-a solicitat Agenției Servicii Publice prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative din următoarele considerente de fapt și de drept.

Conform pct. 146-158 din Anexa nr. 2 al Regulamentului privind procedura de control al comerțului cu mărfuri strategice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 24/2025: „146. În vederea efectuării comerțului cu mărfuri strategice, solicitanții au obligația să se înregistreze în prealabil la autoritatea emitentă. 147. Înregistrarea se efectuează pentru una sau mai multe activități de comerț cu mărfuri; strategice. 156. Cererile de înregistrare se soluționează în termen de maximum 35 de zile de la data depunerii dosarului complet. În cazul în care dosarul este incomplet, autoritatea emitentă, după examinarea cererii și a actelor anexate, va informa solicitantul cu privire la necesitatea completării dosarului în termen de 15 zile de la data

informării. 157. Cererile de înregistrare se aprobă sau se resping de către autoritatea emitentă. 158. Pentru produsele militare, autoritatea emitentă solicită în scris Ministerului Apărării și Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova prezentarea avizelor pentru adoptarea deciziei privind înregistrarea solicitantului. Netransmiterea avizelor în termen de 25 zile de la data înregistrării cererii se consideră aviz favorabil".

Astfel, la data de 20 martie 2025 Agenția Servicii Publice a solicitat Serviciului de Informații și Securitate eliberarea avizului în vederea eliberării cererii de înregistrare prealabilă. Termenul de 25 de zile a expirat la data de 14 aprilie 2025, respectiv avizul se consideră eliberat. Atrage atenția că Serviciul de Informații și Securitate a solicitat prelungirea termenului procedurii administrative tocmai la data de 23 aprilie 2025, pe când termenul acordat de lege, de 25 zile pentru eliberarea avizului, era expirat încă la 14 aprilie 2025. În acest context, Agenția Servicii Publice urma să calculeze elementar cu respectarea termenelor legale, și să efectueze înregistrarea prealabilă a agentului economic. Din prevederile legale citate supra, rezultă expres termenul special maxim de derulare a procedurii administrative de 35 zile prin care Agenția Servicii Publice soluționează cererea de înregistrare a SRL "Sniper Elite". Totodată, din formularea oferită de Regulament rezultă, că acest termen nu poate fi prelungit sau suspendat, reieșind din modul de formulare a normei legale imperative ce stabilește un termen limită maxim ce urmează a fi respectat de Agenția Servicii Publice. Regulamentul de asemenea nu prevede posibilitatea prelungirii termenului de 35| zile, iar SRL "Sniper Elite" a depus dosarul complet, executând și cerințe care exced prevederile Regulamentului în privința prezentării cazierului judiciar român. Un alt aspect important este că în Regulament sunt expres prevăzute efectele neprezentării avizului de către Serviciul de Informații și Securitate. În acest caz, Regulamentul este cel care determină că, dacă avizul nu este transmis de către Serviciul de Informații și Securitate în termen de 25 de zile de la data înregistrării cererii, avizul se consideră favorabil. La caz, Regulamentul nu oferă Agenției Servicii Publice un drept discreționar în aprecierea efectelor juridice de netransmitere a avizelor, înlocuind prin prevedere legală expresă avizul favorabil al Serviciului de Informații și Securitate. Din aceste motive, nu este clară poziția Agenției Servicii Publice care își asumă o responsabilitate juridică, inclusiv materială, pentru nerespectarea unor norme imperative ale Regulamentului care protejează interesele agenților economici de cauzarea unor prejudicii activității acestora, prin stabilirea unor termene maxime și imperative de soluționare a cererilor. Este evazivă poziția Serviciului de Informații și Securitate care face trimitere la prevederile subpct. 160.3 și subpct. 160.4 din Regulament - cererea de înregistrare este respinsă, prin adoptarea unei decizii de refuz a înregistrării, în oricare dintre următoarele situații: 160.2. emiterea unor avize negative de către Ministerul Apărării și Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova; 160.3. existența unor antecedente penale ale solicitantului sau ale reprezentantului împuternicit; 160.4. constatarea faptului că solicitantul a încălcat prevederile legale în domeniu de natură să afecteze grav regimul de control al comerțului cu mărfuri strategice și îndeplinirea obligațiilor și angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova, din simplul considerent că competența exclusivă de a lua decizii de respingere pe temeiurile sus indicat este a Agenției Servicii Publice, în baza documentelor

prezentate la înregistrare, și nu a Serviciului de Informații și Securitate. Antecedentele penale așa cum sunt reglementate de art. 110 din Codul penal, intervin după condamnarea definitivă a persoanei, iar cazierele judiciare prezentate din Republica Moldova și România referitor la Ostalep Ion conțin informația exhaustivă vis-a-vis de antecedentele penale. Or, conform art. 110 din Codul penal, antecedentele penale reprezintă o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămânerii definitive a sentinței de condamnare, generând consecințe de drept nefavorabile pentru condamnat până la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării. Este regretabil faptul că o instituție de stat precum este Serviciul de Informații și Securitate nu delimitează antecedentele penale ca noțiune.

Referitor la cerința Serviciului de Informații și Securitate de necesitatea prezentării de către SRL ”Sniper Elite” a cazierului judiciar din România, o astfel de solicitare nu are nici un context legal, nefiind prevăzută de Regulament. Or, pct. 150 din Regulament stabilește exhaustiv lista actelor ce se anexează la cerere, cazierul judiciar eliberat de un stat străin nu este prevăzut, nici ca regulă, și nici ca excepție. Conform art. 53 din Codul administrativ, competența reprezintă totalitatea atribuțiilor acordate autorităților publice sau persoanelor din cadrul acestora prin lege sau alte acte normative. Din prevederile legale citate supra, nu există o competență a Serviciului de Informații și Securitate de a solicita careva acte suplimentare neprevăzute de regulament. De asemenea, și în cazul Agenției Servicii Publice, competența la etapa înregistrării și certificării prealabile se rezumă doar la emiterea unei decizii de admitere sau respingere a cererii, dar nu și la alte competențe cum ar fi suspendarea procedurii administrative peste termenul prevăzut de lege de 35 zile: ”157. Cererile de înregistrare se aprobă sau se resping de către autoritatea emitentă”.

În ceea ce privește suspendarea procedurii administrative conform art. 81 din Codul administrativ, în cazul în care actul administrativ individual al autorității publice depinde de un act, o operațiune preliminară sau de un raport juridic care trebuie constatat de o altă autoritate publică ori formează obiectul unei alte proceduri administrative sau judiciare pendinte, autoritatea publica suspendă procedura administrativă până la emiterea actului administrativ respectiv, efectuarea operațiunii administrative respective sau până la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive. Dacă în cadrul unei proceduri administrative actul administrativ individual depinde de un act sau o operațiune a unui participant, autoritatea publică suspendă procedura administrativă pentru un termen rezonabil. Suspendarea repetată se admite numai dacă are la bază un motiv care nu putea fi prevăzut la prima suspendare. Suspendarea se comunică participantului de către autoritatea publică/persoana care conduce procedura. Pe perioada suspendării procedurii administrative termenul prevăzut la art. 60 alin. (1) nu curge. Serviciul de Informații și Securitate indică în răspunsul din 22 aprilie 2025 că avizul acestuia este o operațiune. Astfel, Agenția Servicii Publice putea suspenda procedura administrativă doar pentru un termen de 25 de zile, în interiorul căruia Serviciul de Informații și Securitate urma să prezinte avizul său. Alte termene de suspendare nu sunt prevăzute de Regulamentul citat supra. Activitatea agentului economic SRL ”Sniper Elite” este o activitate de întreprinzător care are drept scop obținerea unui venit. Împiedicarea activității prin tergiversarea procedurilor legale de

înregistrare a agentului economic afectează executarea contractelor de vânzare-cumpărare încheiate între SRL ”Sniper Elite” în calitate de vânzător și terți, în calitate de cumpărători, prin cauzarea unor prejudicii materiale efective (ca exemplu restituirea dublului arvunei achitate etc), precum și a venitului ratat de întreprindere. Toate aceste prejudicii materiale, în eventualitatea cauzării lor, vor fi puse în sarcina Agenției Servicii Publice, Serviciului de Informații și Securitate, iar ulterior în ordine de regres nemijlocit de la colaboratorii acestor instituții care au admis astfel de încălcări. Art. 2006 din Codul civil în redacția de la 01.03.2019 permite sancționarea materială a colaboratorilor prin stabilirea răspunderii solidare depline, prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal, sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcție de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave. Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile indicate la alin. (1).

Din motivele expuse supra, atrage atenția că la etapa actuală încă este posibilă evitarea cauzării unor prejudicii materiale (efectiv cauzat și venit ratat), însă în cazul avansării în tergiversarea procedurilor administrative pendinte, lucrurile vor putea lua o întorsătură ireparabilă. Nu poate fi reținut argumentul Agenției Servicii Publice că decizia de suspendare a procedurii administrative nu constituie act administrativ din moment ce decizia respectivă a produs efecte juridice prin stoparea procedurii de înregistrare a agentului economic fără a fi stabilit un termen concret de suspendare.

Serviciul de Informații și Securitate și-a expus opinia scrisă pe marginea acțiunii de contencios administrativ prin **cererea** anexată la materialele cauzei, solicitând declararea inadmisibilă a acțiunii. *(f.d. 27-31)*

În suportul referinței s-a invocat că, potrivit cererii de chemare în judecată reclamantul solicită anularea deciziei SIS în legătură cu necesitatea efectuării unor verificări complexe, prin care s-a solicitat Agenției Servicii Publice prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative și remiterea în adresa Serviciului a copiilor unor acte suplimentare prezentate anterior spre examinare Comisiei interdepartamentale de control asupra expertului, reexportului, importului și tranzitul de mărfuri strategice. De fapt cererea vizează scrisoarea SIS nr. ***** din 23 aprilie 2025 remisă în adresa ASP. În contextul emiterii acestei scrisori reliefează că, potrivit pct. 146 din Regulamentul privind procedura de control al comerțului cu mărfuri strategice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 24/2025, în vederea efectuării comerțului cu mărfuri strategice, solicitanții au obligația să se înregistreze în prealabil la autoritatea emitentă. În context, pct. 158 din Regulament stabilește că, pentru produsele militare, autoritatea emitentă solicită în scris Ministerului Apărării și Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova prezentarea avizelor pentru adoptarea deciziei privind înregistrarea solicitantului. Pct. 159 prevede că, pentru produsele cu dublă utilizare, autoritatea emitentă solicită în scris Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova prezentarea avizului pentru adoptarea deciziei privind înregistrarea solicitantului. Prin urmare, în contextul înregistrării de către Agenția Servicii Publice, la data de 20 martie 2025, a cererii nr. 33/CIP, depusă de către

SRL ”Sniper Elite” în vederea eliberării certificatului de înregistrare prealabilă pentru desfășurarea comerțului cu mărfuri strategice incluse în Lista produselor cu dublă utilizare și Lista produselor militare, prin scrisoarea nr. 08/01-968 din 20 martie 2025, Agenția Servicii Publice a solicitat prezentarea avizului Serviciului pentru adoptarea deciziei privind înregistrarea solicitantului SRL ”Sniper Elite”. În contextul solicitării parvenite de la Agenția Servicii Publice, Serviciul a demarat verificările de rigoare și în scopul emiterii avizului instituțional prevăzut de legislație. Astfel, în procesul realizării verificărilor corespunzătoare, s-a stabilit că, pe pagina oficială a Poliției de Frontieră Române se regăsește un comunicat de presă din 16 aprilie 2021 în care sunt relatate circumstanțe (expuse în continuare) care sunt relevante procesului de verificare inițiat și urmează a fi elucidate. Deci, potrivit comunicatului menționat, în momentul efectuării controlului la traversarea Punctului de Trecere a Frontierei Albița, în autovehiculul reprezentantului împuternicit al SRL ”Sniper Elite”, Ostalep Ion, a fost descoperită o cantitate de muniții (49.900 de cartușe letale) transportată fără toate actele necesare prevăzute de lege (în lipsa actelor permisive de tranzit pe teritoriul României). Respectiv, corespunzător aceluiași comunicat de presă, pe cazul dat, au fost demarate cercetări sub aspectul săvârșirii de către domnul Ostalep Ion a infracțiunilor de nerespectare a regimului armelor și munițiilor și contrabandă calificată. Cazul respectiv a fost mediatizat și pe portalurile naționale de știri (TV8.md, Stiri.md, Jurnal.md), iar comunicatele de presă respective conțin informații depline privind identitatea persoanei documentate de către autoritățile române, și anume: Ostalep Ion, precum și persoana juridică - SRL ”Sniper Elite”.

Astfel, luând în considerare că, una dintre condițiile pentru acceptarea cererii de înregistrare a solicitantului este lipsa unor antecedente penale ale solicitantului sau ale reprezentantului împuternicit, iar potrivit subpct. 150.3. din Regulament, o altă condiție care necesită a fi întrunită pentru ca solicitantul să fie înregistrat este neadmiterea anterior a comerțului cu mărfuri strategice fără autorizație, Serviciul a considerat necesară realizarea unor verificări complexe în vederea confirmării/infirmării existenței unor antecedente penale ale reprezentantului SRL ”Sniper Elite”, precum și înlăturării eventualelor dubii de desfășurare a comerțului cu mărfuri strategice în lipsa autorizațiilor corespunzătoare. Subsidiar, luând în considerare că, circumstanțele mediatizate în anul 2021 au relevanță directă cu activitatea de comerț cu mărfuri strategice (pentru care se solicită înregistrarea), Serviciul întemeiat a concluzionat despre necesitatea elucidării aspectelor de referință în vederea emiterii avizului instituțional, acestea fiind pertinente și concludente examinării cererii de înregistrare.

Totodată, Serviciul, în calitatea sa de autoritate publică, pentru emiterea avizului instituțional, corespunzător art. 87 alin. (1) pct. a) și c) din Codul administrativ, se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt, având în acest sens, dreptul prevăzut expres de norma de referință, de a solicita informații și acte. Potrivit art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept

public. În acest context, menționează că actul administrativ, conform normei citate, este acea dispoziție care prin sine însăși (nemijlocit) produce efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. Astfel, ca un document/act să fie catalogat drept act administrativ în sensul Codului administrativ este necesară apariția, modificarea sau stingerea unor drepturi sau obligații ce constituie obiectul unui raport juridic de drept public.

Prin scrisoarea nr. *****, Serviciul, în contextul aflării în procedură administrativă de examinare a cererii de înregistrare a SRL ”Sniper Elite”, în legătură cu necesitatea efectuării unor verificări complexe, a solicitat ASP prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative până la 90 zile, în temeiul art. 60 alin. (5) din Codul administrativ, precum și a solicitat prezentarea a copiilor unui set de acte, dacă astfel de acte există. Corespunzător, nu a existat nici o decizie a SIS, după cum insinuează reclamantul, ci doar o solicitare de a aplica prevederile Codului administrativ de prelungire a termenului de finalizare a procedurii administrative, precum și o solicitare de prezentare a unor informații necesare. Astfel, remarcă că Serviciul nu a emis un act administrativ individual în sensul art. 10 din Codul administrativ pentru ca acesta să poată fi contestat și nici nu a lezat vreun drept al reclamantului nemijlocit prin activitatea administrativă desfășurată, iar în context constatăm lipsa emiterii unui act administrativ individual care să asigure nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. Prin scrisoarea Serviciului nr. ***** nu s-a creat, modificat sau stins raporturi juridice de drept public cu privire la SRL ”Sniper Elite”, actul respectiv fiind calificat drept o operațiune administrativă, în corespundere cu art. 15 alin. (1) din Codul administrativ, premergătoare emiterii unui act administrativ, adoptat de către autoritatea competentă, în speță, Agenția Servicii Publice. Totodată, urmează a se ține cont de faptul că, în conformitate cu art. 15 alin. (1) din Codul administrativ, operațiunile administrative sunt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice, iar potrivit alin. (2) acestea pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual. Potrivit art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. Din norma citată, o persoană poate contesta un act administrativ, doar dacă prin acel act îi este încălcat un drept subiectiv și doar în partea ce-l vizează. Astfel, instanța de contencios administrativ, până la inițierea activității de stabilire a legalității/ilegalității unui act administrativ urmează să stabilească în mod primordial existența și probarea dreptului subiectiv vătămat. Infirmarea dreptului subiectiv vătămat exclude posibilitatea abordării legalității actului administrativ, or, nu se poate cerceta substanța unui act administrativ fără stabilirea legăturii cu o persoană concretă care este afectată de acest act. Conform art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Conform art. 5, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim, de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea. Astfel, ca să fie posibilă înaintarea unei acțiuni în contencios administrativ este necesar să existe un drept stabilit

de lege căruia, prin acțiunile SIS de organizare a aplicării legii sau de aplicare a legii, să i se fi adus o anumită atingere, iar acea atingere să fi fost adusă prin emiterea unui act administrativ. Altfel, spus, prin actul administrativ contestat trebuie să survină anumite consecințe negative pentru reclamant, fie să nu survină anumite consecințe pozitive. Aplicând prevederile sus menționate la circumstanțele de fapt, se constată că, reclamantul nu a invocat care drept subiectiv, instituit prin care lege, i-ar fi fost încălcat prin solicitarea SIS. Urmează de reținut că, pe lângă invocarea încălcării unui drept legitim, părții îi revine și sarcina probațiunii, conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, a existenței acelui drept pretins vătămat și al eventualei vătămări, fapt ce nu l-a realizat reclamantul. Având în vedere că scrisoarea SIS nr. ***** constituie o operațiune administrativă realizată în cadrul procedurii de emiterea a Certificatului de înregistrare prealabilă pentru desfășurarea comerțului cu mărfuri strategice, nu există un dosar administrativ aferent scrisorii contestate.

Agenția Servicii Publice și-a expus opinia scrisă pe marginea acțiunii de contencios administrativ prin intermediul **referinței** anexate la materialele cauzei, solicitând declararea inadmisibilă a acțiunii și/sau respingerea ca neîntemeiată a acțiunii. *(f.d. 44-46)*

În suportul referinței s-a invocat că prin cererea nr. 33/CIP din 20 martie 2025 SRL ”Sniper Elite” în persoana administratorului Ostalep Ion, a solicitat înregistrarea prealabilă a companiei în vederea efectuării comerțului cu mărfuri strategice. La cerere au fost anexate: Angajamentul din 20.03.2025, Certificatul de cazier judiciar nr. CJDA-25-167544 din 04.03.2025, Declarația din 20.03.2025 privind nedesfășurarea comerțului cu mărfuri strategice fără autorizație, Extras din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 167528 din 11.02.2025, Declarația de desemnare din 20.03.2025, Certificat nr. 1294-c din 13.03.2025 privind deținerea conturilor bancare, Specimenele de semnătură din 20.03.2025, Prezentarea succintă a companiei. Agenția Servicii Publice, întru respectarea prevederilor pct. 158 din Regulamentul privind procedura de control al comerțului cu mărfuri strategice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 24/2025 cu privire la Sistemul național de control al comerțului cu mărfuri strategice în Republica Moldova, a solicitat, prin scrisoarea nr. 05/01-968 din 20.03.2025, Ministerului Apărării și Serviciului de Informații și Securitate avizele pentru adoptarea deciziei privind înregistrare a solicitantului. Prin scrisoarea nr. 1141 din 25.03.2025, Ministerul Apărării a comunicat Agenției Servicii Publice despre avizarea doar pentru anumite bunuri militare prevăzute în anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 24/2025. La data de 01 aprilie 2025, ASP a recepționat scrisoarea SIS cu nr. *****, care având ca scop excluderea neconcordanțelor ce ar putea deriva din subpct. 160.3 și subpct. 160.4 ale Regulamentului privind procedura de control al comerțului cu mărfuri strategice, a considerat necesară prezentarea de către SRL ”Sniper Elite” a cazierului judiciar al reprezentantului împuternicit al solicitantului, eliberat de către autoritățile române pe numele acestuia și, respectiv, prin scrisoarea ASP nr. 05/01-1331 din 07 aprilie 2025 a fost prezentat către SIS, certificatul de cazier judiciar nr. ***** din *****. La data de 23 aprilie 2025, SIS a remis în adresa ASP scrisoarea nr. *****, potrivit căreia, în legătură cu necesitatea efectuării unor verificări complexe, a solicitat prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative și remiterea în adresa SIS a copiilor unor acte suplimentare prezentate

anterior spre examinare Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice. Prin înștiințarea ASP cu nr. 59/33/CIP-02 din 23 aprilie 2025, SRL ”Sniper Elite” a fost informată despre suspendarea procedurii administrative menționate (în temeiul art. 81 din Codul administrativ) până la emiterea de către Serviciul de Informații și Securitate a unui aviz potrivit procedurii stabilite de Regulamentul privind procedura de control al comerțului cu mărfuri strategice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 24/2025. Conform art. 87 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

În special, aceasta poate să solicite informații de tot felul. Potrivit art. 81 alin. (1) din Codul administrativ, în cazul în care actul administrativ individual al autorității publice depinde de un act, o operațiune preliminară sau de un raport juridic care trebuie constatat de o altă autoritate publică ori formează obiectul unei alte proceduri administrative sau judiciare pendinte, autoritatea publică suspendă procedura administrativă până la emiterea actului administrativ respectiv, efectuarea operațiunii administrative respective sau până la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive. Alineatul (4) al aceleiași norme de drept prevede că pe perioada suspendării procedurii administrative, termenul prevăzut la art. 60 alin. (1) nu curge. În conformitate cu reglementările legale stabilite la art. 137 din Codul administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Prin prisma normelor de drept sus-nominalizate, la solicitarea Serviciului de Informații și Securitate nr. ***** din 23 aprilie 2025, în coroborare cu art. 81 alin. (1) din Codul administrativ, termenul de examinare a cererii de eliberare a licenței a fost suspendat până la emiterea de către Serviciul de Informații și Securitate a unui aviz potrivit procedurii expres stabilite la pct. 158 anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului RM nr. 24/2025. Prin prisma prevederilor art. 15 alin. (1) din Codul administrativ, suspendarea procedurii administrative constituie o operațiune administrativă, or, norma de drept nominalizată statuează că, operațiunile administrative sunt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. Potrivit prevederilor art. 15 alin. (2) din Codul administrativ, operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț.

În speță, reclamantul a contestat doar operațiunea administrativă fără a contesta actul administrativ individual emis la finalizarea procedurii administrative în cauză. Norma de drept prevăzută la art. 207 din Codul administrativ reglementează examinarea admisibilității acțiunii în contencios administrativ. Astfel, sintagma ”în special” din art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, nu stabilește caracterul exhaustiv al cazurilor de inadmisibilitate indicate în alin. (2). În circumstanțele sus nominalizate, prin prisma normelor de drept nominalizate, considerăm că acest capăt de cerere urmează a fi respins ca inadmisibil, or, decizia de suspendare, în sine este o operațiune administrativă și poate fi contestată doar odată cu actul administrativ

individual. Prin prisma normelor Codului administrativ, pentru a formula o cerere de chemare în judecată, este necesară îndeplinirea cumulativă a unor condiții de fond și formă, condiții care trebuie să le parcurgă cererea pentru admisibilitatea acesteia, inter alia respectarea termenului, existența împuternicirilor corespunzătoare, revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative, care constituie elementele definitorii ale cererii prealabile. Depunerea cererii de chemare în judecată de către orice persoană care în opinia sa revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere, implică existența obligatorie a două condiții, și anume: existența vătămării unui drept recunoscut de lege a petiționarului și vătămarea dreptului său să fie cauzat printr-un act administrativ, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere. Raportând normele legale redate la conținutul cererii de chemare în judecată, nu se atestă vătămarea unui drept subiectiv al reclamantului SRL ”Sniper Elite” prin activitatea administrativă a instituției publice. Or, din coroborarea dispozițiilor art. 17 din Codul administrativ rezultă că din susținerile formulate în cererea de chemare în judecată trebuie să rezulte revendicarea dreptului propriu, în conținutul căreia urmează să fie invocată vătămarea dreptului propriu, deoarece textul normelor . prenotate operează expres cu noțiunile de ”drept vătămat” și de ”drepturile încălcate”, care se referă la drepturi subiective concrete. La rândul său, art. 17 din Codul administrativ definește sensul noțiunii “drept vătămat” ca fiind orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Conform art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

În circumstanțele sus nominalizate, prin prisma normelor de drept nominalizate, considerăm că acest capăt de cerere urmează a fi respins ca inadmisibil, or, nu se atestă vătămarea unui drept subiectiv al reclamantului SRL ”Sniper Elite” prin răspunsul Agenției Servicii Publice la cererea prealabilă a reclamantului Potrivit prevederilor art. 15 din Codul administrativ, operațiunile administrative sunt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț. Norma de drept prevăzută la art. 207 din Codul administrativ reglementează examinarea admisibilității acțiunii în contencios administrativ. Astfel, sintagma ”în special” din art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, nu stabilește caracterul exhaustiv al cazurilor de inadmisibilitate indicate în alin. (2). În circumstanțele sus nominalizate, prin prisma normelor de drept nominalizate, considerăm că acest capăt de cerere urmează a fi respins ca inadmisibil, or, decizia de suspendare, în sine este o operațiune administrativă și poate fi contestată doar odată cu actul administrativ individual. Totodată reieșind din dispozițiile art. 17 din Codul administrativ rezultă că din susținerile formulate în cererea de chemare în judecată trebuie să rezulte revendicarea dreptului propriu, în conținutul căreia urmează să fie invocată vătămarea dreptului propriu, deoarece textul normelor prenotate operează expres cu noțiunile de

”drept vătămat” și de „drepturile încălcate”, care se referă la drepturi subiective concrete. La rândul său, art. 17 din Codul administrativ definește sensul noțiunii “drept vătămat” ca fiind orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Conform art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17. În această ordine de idei, prin prisma normei de drept sus nominalizate considerăm că cererea Serviciului de Informații și Securitate contestată de reclamant, constituie o operațiune administrativă, or, aceasta nu produce careva efecte juridice, și urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă or, conform art. 15 alin. (2) din Codul administrativ operațiunea administrativă poate fi contestată doar concomitent cu actul administrativ individual.

Cu referire la cerința reclamantului privind, obligarea Agenției Servicii Publice la emiterea actului administrativ favorabil de admitere a cererii de înregistrare a reclamantului SRL ”Sniper Elite”, conform cererii depuse, menționăm următoarele: Conform art. 225 din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: și-a exercitat dreptul discreționar; a luat în considerare toate faptele relevante; a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege. Procedura administrativă, inițiată la cererea nr. 33/CIP din 20 martie 2025 a SRL ”Sniper Elite”, a fost finalizată în data de 20 iunie 2025 prin emiterea unui act administrativ individual defavorabil.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. În speță, actul administrativ (Decizia privind refuzul înregistrării prealabile a SRL ”Sniper Elite” nr. 6 din 20 iunie 2025) nu este contestat de reclamant, și nu există nici un act judecătoresc privind anularea acestuia. Respectiv aceasta produce efecte juridice din momentul emiterii. în consecință considerăm ca fiind neîntemeiată cerința reclamantului de a fi obligată Agenția Servicii Publice să emită un act administrativ favorabil de admitere a cererii de înregistrare a reclamantului SRL ”Sniper Elite”, or, pe marginea cererii nr. 33/CIP din 20 martie 2025 a SRL ”Sniper Elite”, Agenția deja s-a expus și a emis un act administrativ individual care produce efecte juridice de la data emiterii.

În ședința de judecată, reprezentantul SRL ”Sniper Elite”, Ostalep Valeriu, a pledat pentru admiterea acțiunii în sensul formulat. Împuternicirile au fost materializate în procura din 16 septembrie 2025 eliberată de către administratorul SRL ”Sniper Elite”, Ostalep Ion, în concordanță cu rigorile art. 45-47 din Codul administrativ și art. 80 din Codul de procedură civilă.

În ședința de judecată, reprezentantul Agenției Servicii Publice, Baltag Ștefan, nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea ei ca neîntemeiată.

În ședința de judecată Serviciul de Informații și Securitate nu s-a prezentat deși a fost citat în mod legal despre data, locul și ora derulării procesului judiciar, în virtutea art. 218 lit. d) din Codul administrativ, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este admisibilă, întemeiată și urmează a fi admisă parțial din următoarele considerente.

Conform **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 93 din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform **art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. **O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.**

În acord cu **art. 194 alin. (1) din Codul administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În conformitate cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169-171.

Conform **art. 219 din Codul administrativ**, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform **art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar **art. 122 din Codul de procedură civilă** prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

1. Revendicările reclamantului se circumscriu acțiunii în obligare (art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ și art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ) care sunt susceptibile examinării de către instanțele de contencios administrativ în virtutea art. 189 din Codul administrativ. Or, partea reclamantă pretinde obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil pe marginea cererii de înregistrare prealabilă pentru desfășurare comerțului cu mărfuri strategice.

2. Competența jurisdicțională materială și teritorială aparține Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

3. Dreptul subiectiv vătămat – dreptul la activitate economică.

4. Procedura prealabilă/prejudiciară a fost respectată, iar ca reacție au fost emise răspunsurile SIS nr. 417-O-281/25 din 15 mai 2025 și ASP nr. 01/S-562/2025 din 14 mai 2025.

5. Corelând data comunicării deciziilor pe marginea cererilor prealabile, cu momentul înaintării acțiunii în judecată, se atestă încadrarea în interiorul termenului legal de valorificare a acțiunii.

6. Nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de

drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În această ordine de idei, instanța constată cu certitudine că partea reclamantă a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Raționamentele instanței de judecată.

Instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (*Albină vs. România, Hotărâre din 28 aprilie 2005, § 33*).

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII*).

De altfel, instanţa de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanţă pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă şi confirmă poziţia sa, fără a o aprecia prin prisma temeiniciei, pertinenței litigiului în raport cu situaţia de fapt. Or, respectarea principiului egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, precum şi dreptul părţilor de a fi auzite, reprezintă un aspect inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

În plus, principiul *jura novit curia*, aplicabil la judecarea litigiilor enunţă că judecătorul trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situaţiei de fapt calificate juridic de către parte, în măsura în care situaţia de fapt respectivă este confirmată de probele administrate în cauză.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează că efectul articolului 6 § 1 din Convenţie este, *inter alia*, de a plasa un ”tribunal” sub o obligaţie de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor şi probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

Totodată instanța învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate

ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*).

Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*). Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanţa are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere şi să nu să se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de participanții procesului.

Comisia Europeană în anul 2006 prin Compendiul de ”Cele mai bune practici” privind managementul timpului în cazul procedurilor judiciare (Strasbourg, 8 decembrie 2006, CEPEJ(2006)13), a stabilit că, ”Judecătorii joacă rolul unui “terţ imparţial” în procesul de soluţionare a unui conflict.

Noţiunea de “act administrativ” este definită atât în legislația autohtonă, cât şi în Rezoluţia (77) Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judiciar exercitat asupra administraţiei publice dispune de câteva trăsături distincte: este exercitat de către instanţa judecătorească care este independentă sub aspect organizaţional şi funcţional faţă de subiectul controlat; prin intermediul controlului se exercită funcţia instanţei de judecată (justiţiei) în calitatea sa de putere independentă din sistemul frânelor şi contrabalanţelor, care constituie o garanţie a legalităţii şi a contracarării abuzurilor de putere din partea autorităţilor executive; se realizează în cadrul procesului judiciar reglementat de normele juridice procesuale; un cerc de subiecţi speciali ai acestor raporturi juridice; existenţa unui litigiu de drept public în calitate de temei al activităţii de control judiciar; controlul judiciar urmăreşte realizarea a două scopuri: pe de o parte, asigurarea protecţiei drepturilor şi intereselor legale ale persoanelor fizice şi juridice, adică a interesului particular, pe de altă parte, neadmiterea excesului de putere din partea executivului, adică a interesului public; activitatea instanţelor de control asupra autorităţilor administraţiei publice este limitată de următoarele condiţii: temei al exercitării acestuia serveşte doar depunerea unei cereri din partea persoanelor interesate, adică controlul judiciar este mijlocit sau pasiv; obiect al activităţii de control îl constituie doar respectarea de către subiect a cerinţelor legalităţii, dar nu şi ale oportunităţii.

Instanța reține că, la 20 martie 2025 SRL ”Sniper Elite” s-a adresat către Agenția Servicii Publice în vederea înregistrării prealabile pentru efectuarea comerțului cu mărfuri strategice.

La cerere au fost anexate: Angajamentul din 20.03.2025, Certificatul de cazier judiciar nr. CJDA-25-167544 din 04.03.2025, Declarația din 20.03.2025 privind nedesfășurarea comerțului cu mărfuri strategice fără autorizație, Extras din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 167528 din 11.02.2025, Declarația de desemnare din 20.03.2025, Certificat nr. 1294-c din 13.03.2025 privind deținerea conturilor bancare, Specimenele de semnătură din 20.03.2025, Prezentarea succintă a companiei.

Agenția Servicii Publice a solicitat, prin scrisoarea nr. 05/01-968 din 20 martie 2025, Ministerului Apărării și Serviciului de Informații și Securitate avizele pentru adoptarea deciziei privind înregistrarea solicitantului.

Prin scrisoarea nr. 1141 din 25 martie 2025, Ministerul Apărării a comunicat Agenției Servicii Publice despre avizarea doar pentru anumite bunuri militare prevăzute în anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 24/2025.

La data de 01 aprilie 2025, Agenția Servicii Publice a recepționat scrisoarea Serviciului de Informații și Securitate cu nr. *****, care având ca scop excluderea neconcordanțelor ce ar putea deriva din subpct. 160.3 și subpct. 160.4 ale Regulamentului privind procedura de control al comerțului cu mărfuri strategice, a considerat necesară prezentarea de către SRL ”Sniper Elite” a cazierului judiciar al reprezentantului împuternicit al solicitantului, eliberat de către autoritățile române pe numele acestuia și, respectiv, prin scrisoarea ASP nr. 05/01-1331 din 07 aprilie 2025 a fost prezentat către SIS, certificatul de cazier judiciar nr. ***** din *****.

La data de 23 aprilie 2025, Serviciul de Informații și Securitate a remis în adresa Agenției Servicii Publice scrisoarea nr. *****, potrivit căreia, în legătură cu necesitatea efectuării unor verificări complexe, a solicitat prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative și remiterea în adresa Serviciului de Informații și Securitate a copiilor unor acte suplimentare prezentate anterior spre examinare Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice.

Prin înștiințarea Agenției Servicii Publice nr. 59/33/CIP-02 din 23 aprilie 2025, SRL ”Sniper Elite” a fost informată despre suspendarea procedurii administrative menționate (în temeiul art. 81 din Codul administrativ) până la emiterea de către Serviciul de Informații și Securitate a unui aviz potrivit procedurii stabilite de Regulamentul privind procedura de control al comerțului cu mărfuri strategice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 24/2025.

La solicitarea Serviciului de Informații și Securitate nr. ***** din 23 aprilie 2025, în coroborare cu art. 81 alin. (1) din Codul administrativ, termenul de examinare a cererii de eliberare a licenței a fost suspendat până la emiterea de către Serviciul de Informații și Securitate a unui aviz potrivit procedurii expres stabilite la pct. 158 anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului RM nr. 24/2025.

Instanța relevă că, în materia dreptului, *termenul* reprezintă acel interval de timp consacrat de lege, hotărâre judecătorească sau acordul părților în interiorul căruia persoana urmează să îndeplinească o anumită acțiune sau eventual să se abțină de la săvârșirea unei anumite acțiuni.

Inter alia, definiţia legală a termenului procedural este prevăzută de art. 110 din Codul de procedură civilă: intervalul stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanţa (judecătorul), participanţii la proces şi alte persoane legate de activitatea instanţei trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În calitate de categorie juridică, termenele poate fi clasificate după diverse criterii, iar pentru asigurarea principiului economiei juridice instanța va evidenția două categorii esențiale de clasificare:

1) după modalitatea de reglementare a termenelor procedurale în normele de drept (efectele produse), acestea se împart în imperative (peremptorii), dilatorii (prohibitive) şi de recomandare,

2) după modul de stabilire a termenelor, deosebim termene legale (stabilite prin lege) și judiciare (fixate de instanța de judecată).

Termene peremptorii sau imperative - termenele în interiorul cărora trebuie efectuat actul, sub sancţiunea decăderii din exerciţiul dreptului în caz de neefectuare în termen.

Termene dilatorii sau prohibitive - termenele care se constituie într-un obstacol în calea efectuării actului, actul putând fi îndeplinit numai după expirarea termenului.

Termene de recomandare - termene înăuntrul cărora trebuie efectuat un act, fără însă ca neefectuarea lui în termen să aibă consecinţe asupra actului.

În concordanță cu **art. 64 din Codul administrativ**, autoritatea publică este obligată să soluţioneze o cerere potrivit competenţelor sale şi în termenul stabilit de lege. Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeaşi regulă se aplică şi în cazul nesoluţionării unei cereri în termen legal.

Prin derogare de la prevederile alin. (2), în cazurile prevăzute de lege, **nesoluţionarea în termen a unei cereri se consideră drept acceptare a acesteia.**

Conform **pct. 146 din Hotărârea Guvernului nr. 24 din 29 ianuarie 2025 cu privire la Sistemul național de control al comerțului cu mărfuri strategice în Republica Moldova, Anexa nr. 2 – Regulamentul privind procedura de control al comerțului cu mărfuri strategice**, în vederea efectuării comerțului cu mărfuri strategice, solicitanții au obligația să se înregistreze în prealabil la autoritatea emitentă.

În lumina **pct. 156-158 din același act normativ**, cererile de înregistrare se soluționează în termen de maximum 35 de zile de la data depunerii dosarului complet. În cazul în care dosarul este incomplet, autoritatea emitentă, după examinarea cererii şi a actelor anexate, va informa solicitantul cu privire la necesitatea completării dosarului în termen de 15 zile de la data informării.

Cererile de înregistrare se aprobă sau se resping de către autoritatea emitentă.

Pentru produsele militare, autoritatea emitentă solicită în scris Ministerului Apărării şi Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova prezentarea avizelor pentru adoptarea deciziei privind înregistrarea solicitantului. Netransmiterea avizelor în termen de 25 de zile de la data înregistrării cererii se consideră **aviz favorabil.**

Din spiritul și litera reglementărilor pre citate, instanța conchide că, termenul de 25 de zile este unul imperativ, raționament consolidat inclusiv din interpretarea semantică, gramaticală și

logică a normei pre citate. Instituirea unui termen fix pentru emiterea avizelor se află în unison cu principiul legalității, securității raporturilor juridice și certitudinii juridice, termen care de altfel este menit să disciplineze conduita destinatarilor legii și să asigure un climat coerent și previzibil de examinare a cererilor solicitanților.

Mutatis mutandis, sunt elocvente în speță, raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului care cu prilejul examinării importanței termenelor în legislațiile naționale au menționat că, reglementarea referitoare la termenele ce trebuie respectate pentru a promova o acțiune/cale de atac urmăreşte să asigure o bună administrare a justiţiei şi, în particular, să respecte principiul securităţii juridice şi că cei interesaţi trebuie să aibă posibilitatea de a se aştepta ca aceste reguli să fie aplicate. *(Miragall Escolano ş.a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33).*

Instanța reiterează că, la data de 20 martie 2025 SRL ”Sniper Elie” a înregistrat la Agenția Servicii Publice cererea și anexele aferente și în virtutea pct. 156 din Hotărârea Guvernului nr. 24 din 29 ianuarie 2025, ultima era obligată să acționeze prompt și proactiv, în interiorul a 35 de zile, de la momentul înregistrării dosarului (cererea cu actele anexate), fie să solicite completarea dosarului dacă se constata lacune în sensul dat. Se va atrage atenția că actele ce urmează a fi prezentate adiacent cererii sunt regăsite expres și exhaustiv la pct. 150 din Hotărârea Guvernului nr. 24 din 29 ianuarie 2025.

Agenția Servicii Publice nu a obiectat asupra plenitudinii dosarului prezentat de SRL ”Sniper Elite”, dimpotrivă, a purces imediat la solicitarea avizelor din partea Ministerului Apărării și Serviciului de Informații și Securitate. Se va remarca faptul că, avizele autorităților competente nu se circumscriu dosarului integru vizat la pct. 156 din actul normativ nominalizat, dosarul prezentat la Agenția Servicii Publice este distinct de avizele care urmează a fi emise de Ministerul Apărării și Serviciul de Informații și Securitate, or, obținerea avizelor constituie un proces posterior înregistrării dosarului deplin.

În același timp, Serviciul de Informații și Securitate a solicitat prezentarea cazierului judiciar al reprezentantului împuternicit al SRL ”Sniper Elite”, astfel, la 02 aprilie 2025 Agenția Servicii Publice a înștiințat SRL ”Sniper Elite” despre acest fapt, iar la *****, cazierul judiciar solicitat a fost prezentat, ulterior Agenția Servicii Publice l-a remis Serviciului de Informații și Securitate insistând pe prezentarea avizului în termen proxime, cu respectarea termenului de eliberare a certificatului, potrivit pct. 156 și 158 din Hotărârea Guvernului nr. 24/2025.

Ministerul Apărării la 25 martie 2025 a remis avizul său în adresa Agenției Servicii Publice.

Serviciul de Informații și Securitate la 23 aprilie 2025 prin scrisoarea nr. ***** a solicitat Agenției Servicii Publice prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative până la 90 zile, în temeiul art. 60 alin. (5) din Codul administrativ, iar prin înștiințarea nr. 59/33/CIP-02 din 23 aprilie 2025 s-a dat curs solicitărilor.

Primo, Agenția Servicii Publice urma să coreleze momentul depunerii dosarului (20 martie 2025) cu momentul expirării termenului de 35 zile acordat pentru soluționarea în substanță a cererii de înregistrare, inclusiv să coreleze data solicitării avizului (20 martie 2025) cu data-limită de remitere a avizului de 25 zile. Însă acest exercițiu a fost omis de către Agenția Servicii

Publice, conduită susceptibilă să sfideze cadrul normativ abordat supra. Or, cel puțin, Agenția Servicii Publice trebuia să precizeze dacă acest termen se raportează zilelor lucrătoare sau calendaristice.

Secundo, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. (art. 60 alin. (1) din Codul administrativ) În contextul acestei norme, noțiunea de lege urmează a fi interpretată *lato sensu*, ca incluzând și actele normative subordonate legii. Din această optică, rezidă că procedura administrativă pentru autoritățile publice învestite cu competențele de emitere a avizelor trebuia finalizată nu în 30 de zile ci în 25 de zile, deoarece norma juridică specială derogatorie, prevedea altfel. O asemenea abordare se află în unison cu principiul aplicării legii sub auspiciul Legii privind actele normative.

Tertio, în concordanță cu art. 81 din Codul administrativ, în cazul în care actul administrativ individual al autorităţii publice depinde de un act, o operaţiune preliminară sau de un raport juridic care trebuie constatat de o altă autoritate publică ori formează obiectul unei alte proceduri administrative sau judiciare pendinte, autoritatea publica suspendă procedura administrativă până la emiterea actului administrativ respectiv, efectuarea operaţiunii administrative respective sau până la emiterea unei hotărâri judecătoreşti definitive. Dacă în cadrul unei proceduri administrative actul administrativ individual depinde de un act sau o operaţiune a unui participant, autoritatea publică suspendă procedura administrativă pentru un termen rezonabil. Suspendarea repetată se admite numai dacă are la bază un motiv care nu putea fi prevăzut la prima suspendare. Suspendarea se comunică participantului de către autoritatea publică/persoana care conduce procedura. Pe perioada suspendării procedurii administrative termenul prevăzut la art. 60 alin. (1) nu curge.

În condițiile normei vizate, se desprind următoarele reguli esențiale: poate fi suspendată doar o procedură administrativă aflată în derulare și nu se poate acționa după scurgerea intervalului de timp conferit pentru finalizare (art. 64 din Codul administrativ); se suspendă procedura administrativă iar termenul scurs nu poate fi suspendat. La acest capitol, Agenția Servicii Publice era obligată să verifice dacă se întruneau exigențele pentru dispunerea suspendării procedurii administrative și impactul suspendării asupra curgerii termenului de 25 zile și respectiv 35 zile. De altfel, prelungirea termenului se poate dispune doar până la expirarea acestuia, mai mult, orice prelungire nu poate depăși termenul imperativ consacrat la pct. 156 din Hotărârea Guvernului nr. 24 din 29 ianuarie 2025, în caz contrar termenul de 25 zile devine iluzoriu și lipsit de substanță, iar prelungirea aptă să desconsidere termenul legal.

Quarto, a se avea în vedere că competenţa reprezintă totalitatea atribuţiilor acordate autorităţilor publice sau persoanelor din cadrul acestora prin lege sau alte acte normative. Dacă legea nu reglementează competenţa materială, competentă este autoritatea publică a cărei activitate este cea mai apropiată de natura raporturilor juridice. Dacă prin prevedere legală este stabilit că întreprinderea unei acţiuni de către autoritatea publică necesită consimţământul unei alte autorităţi publice, atunci autoritatea publică competentă va solicita consimţământul celeilalte autorităţi publice. *(a se vedea art. 53, 79 din Codul administrativ)*

Din această perspectivă, Agenția Servicii Publice avea sarcina identificării naturii juridice a avizelor Ministerului Apărării și Serviciului de Informații și Securitate – acte administrative individuale (art. 10 din Codul administrativ), operațiuni administrative (art. 15 din Codul administrativ) sau acte reale (recomandări – art. 14 din Codul administrativ). Totodată, să clarifice dacă în speță exista o singură procedură administrativă derulată de Agenția Servicii Publice sau mai multe proceduri administrative ramificate, precum și rolul autorităților publice competente pe marginea înregistrării prealabile pentru desfășurarea comerțului cu mărfuri strategice.

Declararea inadmisibilă a acțiunii în condițiile referințelor autorităților publice pârâte ar încălca dreptul de acces la un tribunal consacrat de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului pe făgașul art. 6, or, nu s-a luat în considerare faptul că acțiunea dedusă judecății este una în obligare. Pe aceeași undă de idei, se vor reaminti reglementările Codului administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod. Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente. Iar, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

În concluzie, elementele evidențiate supra trebuiau luate în considerare în mod obligatoriu de către Agenția Servicii Publice la soluționarea cererii de înregistrare prealabilă, acestea fiind susceptibile să aducă lumină în circumstanțele cruciale ale cazului și doar examinarea repetată a cererii reclamantului de către Agenția Servicii Publice ar fi aptă să furnizeze o concluzie elocventă pe substanța alegațiilor reclamantului. Instanța este în imposibilitate să eludeze procedura și rigorile normative evidențiate, din moment ce procesul abordat în prezenta cauză presupune parcurgerea succesivă și consecutivă a unor etape tehnico-administrative și îndeplinirea unor operațiuni administrative, pe care instanța de judecată nu le poate substitui sau omite.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial acțiunea deferită judecății.

Se anulează deciziile Agenției Servicii Publice nr. 59/33/CIP-02 din 23 aprilie 2025 și nr. 01/S-562/25 din 14 mai 2025.

Se obligă Agenția Servicii Publice să reexamineze cererea formulată de Societatea cu Răspundere Limitată ”Sniper Elite”, înregistrată cu nr. 33/CIP din 20 martie 2025, în modul și condițiile stabilite de Legea nr. 213 din 31 iulie 2024 cu privire la controlul comerțului cu mărfuri strategice și Hotărârea Guvernului nr. 24 din 29 ianuarie 2025 cu privire la Sistemul național de control al comerțului cu mărfuri strategice în Republica Moldova.

În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței
Judecătorul **Gandrabur Marcel**